PEST MEGYE KÖZGYŰLÉSÉNEK ELNÖKE

ELŐTERJESZTÉS

a LIFE programban egyes Rákos-patak menti fejlesztésekre vonatkozó pályázat benyújtásáról

Tisztelt Közgyűlés!

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság „Meder fenntartási jó gyakorlat integrált vízgyűjtő-gazdálkodási szemléletű fejlesztése" c. LIFE integrált projekthez (IP) történő konzorciumi/társult partnerként történő csatlakozás érdekében kereste meg Önkormányzatunkat.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság vízgazdálkodás területén a 2000/60/EK számú, úgynevezett Víz Keretirányelvben foglalt rendelkezésekkel összhangban kidolgozott Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervben foglaltakat szeretné megvalósítani az Országos Vízügyi Főigazgatóság a LIFE IP által nyújtott forrás segítségével. A projekt 12 beavatkozási területe közül az egyik a Rákos-patak vízgyűjtője, kiemelten a Pest megye területén lévő felső szakasz, illetve részvízgyűjtő.

Rákos-patak vonatkozásában felmerült annak igénye, hogy ezen a mintaterületen az érintett Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság (KDVVIZIG) mellett a Pest Megye Önkormányzata, mint az érintett négy Pest megyei települést (Szada, Gödöllő, Isaszeg és Pécel) összefogó, koordináló szereplő is társult kedvezményezettként jelenjen meg a projektben.

A LIFE integrált projektek általános bemutatása

A LIFE az Európai Környezetvédelem és Éghajlat-politika Program a 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakra. A LIFE jogi alapja az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 11-i, 1293/2013 számú (EU) rendelete („LIFE rendelet"). A LIFE programot két alprogram alkotja: a környezetvédelem alprogram és az éghajlat-politika alprogram.

Az integrált projekt meghatározása a LIFE rendelet 2. cikkelyében került rögzítésre. Ennek alapján integrált projektnek minősül a vonatkozó EU környezetvédelmi vagy az éghajlatváltozással összefüggő jogszabályai által megkövetelt környezetvédelmi vagy az éghajlatváltozással összefüggő, az Unió jogi aktusai alapján, vagy a tagállamok hatóságai által kidolgozott tervek vagy stratégiák nagy területen – elsősorban regionális, több régióra kiterjedő, nemzeti, vagy nemzetközi léptékben – történő megvalósítására irányuló, az érdekeltek bevonását biztosító, és legalább egy további releváns uniós, nemzeti vagy privát finanszírozási forrással való koordinációt és annak mozgósítását biztosító projekt. A környezetvédelmi alprogram vonatkozásában a LIFE MAWP 2014-2017 (Többéves LIFE munkaprogram 2014-2017) a természetvédelem, vízgazdálkodás, a levegőminőség-védelem és a hulladékgazdálkodás területeinek mindegyikére meghatározza az EU környezetvédelmi jogszabályai alapján szükséges specifikus és kapcsolódó, az Integrált Projektek révén megvalósítandó terveket.

A tervezett LIFE integrált projekt rövid bemutatása

Projekt címe: *Meder fenntartási jó gyakorlat integrált vízgyűjtő-gazdálkodási szemléletű fejlesztése*

Projekt célja: A projekt fő célja a meder (vízfolyások és állóvizek) fenntartási eszközök és módszerek ökológiai szempontokat is figyelembe vevő fejlesztése a vízügyi igazgatóságokkal konzorciumban, illetve az érintettek bevonásával. A LIFE projekt keretében minden vízügyi igazgatóság területén egy mintaterületen, különböző típusú víztereken a fenntartási tevékenység lépéseit tervezik megvalósítani változatos módszerekkel. A projekt célja a különböző módon végrehajtott fenntartási munkák hatásának nyomon követése és értékelése, mivel a hidromorfológiai beavatkozások ökológiai hatása (pro és kontra) jelenleg még EU szinten is kevéssé bizonyított.

Projekt hatása: Magyarország Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervében (VGT) foglalt célkitűzések teljesítése szempontjából meghatározó intézkedésről van szó. Fontossága abban jelenik meg, hogy a nagyszámú szabályozott medrű víztest fenntartási munkái jelenleg nem költséghatékonyak. Sok víztest esetében valószínűsíthető, hogy van természetközelibb fenntartási mód, amely hosszabb távon teszi lehetővé a meder beavatkozásmentes fenntartását. A projekt eredményeként fenntartási jó gyakorlat útmutatók készülnek a vízügyi igazgatóságok, társulatok és önkormányzatok részére, illetve szemléletformálási tevékenységek valósulnak meg a gazdálkodók és lakosok körében is.

Tervezett intézkedések, célkitűzések:

- *több víztípusra fenntartási jó gyakorlat kidolgozása;*
- *mederkezeléshez szükséges eszközfejlesztés, humánerőforrás fejlesztése;*
- *fenntartási jó gyakorlat kidolgozása;*
- a növényzet fenntartása a hullámtéri, illetve a parti növényzet összehangolt gondozása *árvízvédelmi szempontok figyelembe vétele;*
- *ökoszisztéma szolgáltatások feltárása, bemutatása, értékbecslése, érintettek aktivizálása;*
- *másodlagos hasznosítások optimalizálása* (pl. rekreációs tevékenységek).

Tervezett intézkedések, akciók:

- fenntartás műszaki tevékenységei a tervezéstől a kivitelezésig,
- monitoring - nyomon követés, értékelés,
- jó gyakorlat útmutatók elkészítése,
- társadalmi hozzájárulás erősítése, képességfejlesztés,
- szabályozás, igazgatásfejlesztés,
- ökoszisztéma szolgáltatások (termékpálya, hulladékgazdálkodás fejlesztése),
- gazdasági kérdések (költséghatékonyság, normatíva, díjszámítás)

Bevonásra kerülő partnerek: vízügyi igazgatóságok (12 db VIZIG), a mintaterületeken érintett önkormányzatok, érintett gazdálkodó, vállalkozó, iparművész egyesület, felsőoktatási és/vagy kutató intézmény.

Koordináló kedvezményezett: Országos Vízügyi Főigazgatóság

Projekt összköltségvetése: kb. 6 milliárd forint

Projekt időtartama: 8 év

Finanszírozás: Az Integrált Projektek maximális LIFE társfinanszírozási aránya a projekt elszámolható költségei összegének 60%-a. A fennmaradó 40%-nyi költséget vagy a projekt kedvezményezettjeinek kell saját forrásokból rendelkezésre bocsátaniuk, vagy társfinanszírozói forrásokból kell kipótolni. A szükséges önrészt az 1072/2017. (II.10.) Korm. határozat 1. c) pontja alapján a Nemzetgazdasági Miniszter a Belügyminisztérium fejezetben biztosítja. Az Uniós alapokból finanszírozott projektek potenciális kettős finanszírozásának elkerülése érdekében a 40%-hoz nem vehető igénybe semmilyen Uniós alap.

A LIFE IP előírásai szerint az EU maximum 60%-át finanszírozza a projektben elszámolható költségeknek. A 1072/2017. (II. 10.) Korm. határozat szerint a szükséges, kb. 40%-os önrész rendelkezésre fog állni a Kormány jóvoltából, amennyiben a projekt az EU-s támogatást elnyeri.

Pályázat határideje: A pályázatokat két szakaszban lehet benyújtani: az 1. szakaszban a projektkoncepció kerül benyújtásra és amennyiben elfogadásra kerül, a 2.szakaszban a teljes Integrált Projekt pályázat benyújtása történik meg. A projekt koncepciót legkésőbb 2017. szeptember 26-án kell kézbesíteni.

Kötelezettségek: A koordinációs feladatokat ellátó kedvezményezett mellett – tekintettel arra, hogy a legfontosabb kedvezményezetteknek tevőlegesen részt kell venniük a projekt megvalósításában – az Integrált Projekt pályázatában a támogathatósághoz egy vagy több társult kedvezményezettnek is szerepelnie kell. Minden társult kedvezményezett köteles szakmailag is hozzájárulni a pályázat kidolgozásához, és így felelősséget kell vállalnia a projekt egy vagy több tevékenységének végrehajtásáért. A társult kedvezményezettnek pénzügyi hozzájárulást is biztosítania kell a projekthez. Emellett a koordináló kedvezményezett Szerződő Hatóságával szembeni jelentési kötelezettségének teljesítéséhez szükséges dokumentummal is el kell látnia a koordinációs feladatokat ellátó kedvezményezettet.

Pályázatban való részvétel indokoltsága: A Rákos-patak mentén a térségfejlesztési koncepció és stratégiai program számos értékes ötletet tartalmaz, amelyekben a megyének, illetve a településeknek lehetőségei és feladatai lehetnek. Többek között a LIFE integrált projektben való részvétel lehetőségeket nyit az érintett települési önkormányzatok számára. A LIFE forrás elérése a tervezett, kapcsolható projektekhez, valamint a 1072/2017. (II. 10.) Korm. határozat alapján a társult kedvezményezettek részéről szükséges pénzügyi hozzájárulás is biztosított lesz a projekthez.

Pest Megye Önkormányzata a LIFE projektben koordinálná a települések tevékenységeit és erre többek között személyi költséget számolhatna el.

Pest Megye Önkormányzata, mint társult kedvezményezett feladatai: Koordináló és kezdeményező szerepet töltene be a Megyei Önkormányzat például az alábbiakban:

- Mind a négy érintett településen szükséges a vízgyűjtő-gazdálkodási tervben szereplő intézkedések, illetve a Rákos-patak vízgyűjtőjén tervezett fejlesztések megalapozásaként, előkészítéseként a településrendezési eszközök átdolgozása, az Integrált Településfejlesztési Stratégia elkészítése vagy átdolgozása, különös tekintettel a vízgyűjtő integráló szerepére. A vizek állapotával összefüggő fejlesztéseket ugyanis gátolhatja az, ha a településrendezési eszközökben ezekkel ellentétes, ezek megvalósulását akadályozó szabályozás, előírás szerepel.
- A települési csapadékvíz-gazdálkodás tervezését (projekt előkészítéshez) is szükséges kezdeményezni a településeken, ami szintén lehet a LIFE IP egyik tevékenysége.
- A LIFE IP során a KDVVIZIG tervezi a Rákos-patak VKI szerinti felmérését végrehajtani. A monitoring végrehajtásához szükség lehet a Megyei Önkormányzatra, mint közvetítőre, hogy a szerteágazó tulajdonosi és kezelői kör lehetővé tegye, megengedje ezeknek a vizsgálatoknak a végrehajtását.
- Az érintett négy település részvétele további egyeztetést igényel a KDVVIZIG-gel a feladatmegosztás tekintetében.

A második körben beadásra kerülő pályázatban – a pályázat nyerési esélyeinek javítása érdekében, és valamennyi partner vállalásával szinkronban – a megyére eső feladatok és költségei a későbbiekben pontosításra kerülnek, így az önkormányzatra eső önrész mértéke is. Az önrész finanszírozásáról a 1072/2017. (II. 10.) Korm. határozat ismeretében, valamint a pályázat alakulása miatt a későbbiekben lehet érdemben döntést hozni.

Az előterjesztést a Területfejlesztési Bizottság, valamint a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság tárgyalja.

Kérem a T. Közgyűlést az előterjesztés megvitatására és az alábbi határozati javaslat elfogadására.

HATÁROZATI JAVASLAT

Pest Megye Önkormányzatának Közgyűlése

1. **jóváhagyja Pest Megye Önkormányzata LIFE Környezetvédelmi Integrált Projektben (2017) való részvételét az Országos Vízügyi Főigazgatóság konzorciumi partnereként a „Meder fenntartási jó gyakorlat integrált vízgyűjtő-gazdálkodási szemléletű fejlesztése" című pályázatban;**
2. **a projekt koncepció támogatása esetén a pályázati önerő biztosításáról későbbiekben dönt.**

Határidő: azonnal
Felelős: Szabó István, a közgyűlés elnöke

Budapest, 2017. augusztus 10.

Szabó István

Készítette: dr. Popovics Gábor, Schindler-Kormos Eleonóra, Fehér Gergely – Elnöki és Területfejlesztési Iroda